

Warszawa, dnia 7 września 2022 r.

Poz. 1889

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA SPRAWIEDLIWOŚCI**

z dnia 31 sierpnia 2022 r.

w sprawie pobytu nieletnich w schroniskach dla nieletnich

Na podstawie art. 320 ustawy z dnia 9 czerwca 2022 r. o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich (Dz. U. poz. 1700) zarządza się, co następuje:

Rozdział 1

Przepisy ogólne

§ 1. Rozporządzenie określa:

- 1) szczegółowy tryb kierowania, przyjmowania, przenoszenia i zwalniania nieletnich ze schronisk dla nieletnich;
- 2) szczegółowe warunki pobytu nieletnich w schroniskach dla nieletnich;
- 3) formę i zakres porozumienia dyrektora schroniska dla nieletnich z duchownym kościoła lub innego związku wyznaniowego, do którego nieletni należą, dotyczącego uczestniczenia przez nieletnich w wykonywaniu praktyk religijnych i korzystaniu przez nich z usług religijnych oraz sposób realizacji tego porozumienia.

§ 2. Ilekroć w rozporządzeniu jest mowa o:

- 1) Ministerstwie Sprawiedliwości – rozumie się przez to komórkę organizacyjną Ministerstwa Sprawiedliwości wykonującą zadania z zakresu nadzoru pedagogicznego Ministra Sprawiedliwości nad schroniskami dla nieletnich;
- 2) ustawie – rozumie się przez to ustawę z dnia 9 czerwca 2022 r. o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich;
- 3) schronisku – rozumie się przez to schronisko dla nieletnich;
- 4) terenie schroniska – rozumie się przez to teren, który ogranicza zewnętrzna linia ogrodzenia ochronnego lub innego oznaczenia granic schroniska dla nieletnich.

Rozdział 2

Szczegółowy tryb kierowania, przyjmowania, przenoszenia i zwalniania nieletnich ze schronisk

§ 3. 1. Niezwłocznie po wydaniu orzeczenia o zastosowaniu wobec nieletniego środka tymczasowego, o którym mowa w art. 44 pkt 8 ustawy, sędzia przesyła do Ministerstwa Sprawiedliwości pisemny wniosek o skierowanie nieletniego do schroniska, do którego dołącza odpis orzeczenia o zastosowaniu wobec nieletniego środka tymczasowego, o którym mowa w art. 44 pkt 8 ustawy.

2. Skierowanie do schroniska powinno nastąpić w terminie 72 godzin od chwili przyjęcia wniosku przez Ministerstwo Sprawiedliwości.

§ 4. Nieletniego kieruje się do schroniska położonego najbliżej jego miejsca zamieszkania albo pobytu, chyba że ze względów wychowawczych lub organizacyjnych jest to niemożliwe.

§ 5. 1. O skierowaniu nieletniego do schroniska zawiadamia się:

- 1) sąd wykonujący środek tymczasowy, o którym mowa w art. 44 pkt 8 ustawy;
- 2) organ prowadzący postępowanie;
- 3) schronisko, do którego nieletni został skierowany.

2. Niezwłocznie po otrzymaniu zawiadomienia o skierowaniu, o którym mowa w ust. 1, sędzia zwraca się do rodziców albo tego z rodziców, pod którego stałą pieczęć nieletni faktycznie pozostaje, albo opiekuna nieletniego lub Policji o doprowadzenie nieletniego do schroniska.

§ 6. 1. Dyrektor schroniska przyjmuje nieletniego do schroniska na podstawie:

- 1) orzeczenia o zastosowaniu wobec nieletniego środka tymczasowego, o którym mowa w art. 44 pkt 8 ustawy, albo postanowienia, o którym mowa w art. 301 ust. 3 ustawy;
- 2) skierowania albo przeniesienia do schroniska;
- 3) nakazu przyjęcia wydanego przez sąd.

2. Jeżeli przyjęcie nieletniego spowoduje przekroczenie limitu miejsc w schronisku, dyrektor schroniska przyjmuje nieletniego i zawiadamia o tym Ministerstwo Sprawiedliwości.

§ 7. 1. Nieletniego przyjmuje do schroniska dyrektor schroniska i przeprowadza z nim rozmowę, zapoznaje nieletniego z jego prawami i obowiązkami oraz zasadami pobytu w schronisku oraz poucza o terminie i sposobie składania zażalenia, o którym mowa w art. 107 ust. 1 pkt 21 ustawy, co nieletni potwierdza własnoręcznym podpisem.

2. Psycholog lub pedagog przeprowadza rozmowę wstępną z nieletnim, sporządza podstawową informację o nieletnim i poddaje go badaniom osobopoznawczym w celu diagnozy i prognozy resocjalizacyjnej, zindywidualizowania procesu resocjalizacji, zapobiegania wzajemnej demoralizacji nieletnich oraz zapewnienia bezpieczeństwa i porządku wewnętrznego schroniska.

3. Wobec nieletniego umieszczonego w izbie adaptacyjnej psycholog lub pedagog opracowuje plan adaptacyjny, podlegający akceptacji dyrektora schroniska.

4. Nieletni przebywający w izbie adaptacyjnej może brać udział w zajęciach dydaktycznych i wychowawczych.

§ 8. 1. Wniosek o przeniesienie nieletniego do innego schroniska tego samego rodzaju wraz z uzasadnieniem organ prowadzący postępowanie lub dyrektor schroniska, w którym nieletni przebywa, kieruje do Ministerstwa Sprawiedliwości.

2. Do wniosku o przeniesienie dyrektor schroniska dołącza zgodę organu prowadzącego postępowanie.

3. Ministerstwo Sprawiedliwości po analizie dokumentów, o których mowa w ust. 1 i 2, przenosi nieletniego do innego schroniska albo odmawia takiego przeniesienia.

§ 9. 1. W przypadku przeniesienia nieletniego ze schroniska zwykłego do schroniska o wzmożonym nadzorze wychowawczym na podstawie postanowienia, o którym mowa w art. 301 ust. 3 ustawy, do wniosku o przeniesienie kierowanego do Ministerstwa Sprawiedliwości dyrektor schroniska zwykłego dołącza odpis tego postanowienia.

2. Ministerstwo Sprawiedliwości niezwłocznie przenosi nieletniego do schroniska o wzmożonym nadzorze wychowawczym.

§ 10. O przeniesieniu nieletniego do innego schroniska zawiadamia się:

- 1) sąd wykonujący środek tymczasowy, o którym mowa w art. 44 pkt 8 ustawy;
- 2) organ prowadzący postępowanie;
- 3) schronisko, do którego nieletni ma zostać przeniesiony;
- 4) schronisko, z którego nieletni ma zostać przeniesiony;
- 5) rodziców albo tego z rodziców, pod którego stałą pieczęć nieletni faktycznie pozostaje, albo opiekuna nieletniego.

§ 11. 1. Przeniesienie nieletniego do innego schroniska tego samego rodzaju następuje na podstawie nakazu zwolnienia nieletniego ze schroniska, w którym nieletni przebywa, i nakazu przyjęcia do schroniska, w którym nieletni ma zostać umieszczony.

2. Przeniesienie nieletniego ze schroniska zwykłego do schroniska o wzmożonym nadzorze wychowawczym następuje na podstawie postanowienia, o którym mowa w art. 301 ust. 3 ustawy, nakazu zwolnienia nieletniego ze schroniska, w którym nieletni przebywa, i nakazu przyjęcia do schroniska, w którym nieletni ma zostać umieszczony.

§ 12. 1. Przed przewiezieniem do innego schroniska lub zakładu poprawczego nieletniego poddaje się badaniom lekarskim w celu ustalenia, czy jego stan zdrowia pozwala na przewiezienie.

2. Schronisku lub zakładowi poprawczemu, do którego nieletni zostaje przewieziony, przekazuje się akta osobowe nieletniego, depozyt nieletniego oraz informację o zachowaniu nieletniego w okresie pobytu w schronisku.

§ 13. W przypadku braku postanowienia o przedłużeniu pobytu nieletniego w schronisku na 7 dni przed upływem oznaczonego okresu pobytu, dyrektor schroniska zawiadamia o tym organ prowadzący postępowanie.

§ 14. 1. Zwolnienie nieletniego ze schroniska następuje na podstawie orzeczenia sądu i nakazu zwolnienia, z zastrzeżeniem ust. 2 i 3.

2. Zwolnienie nieletniego ze schroniska w celu wykonania orzeczenia o zastosowaniu wobec nieletniego środka poprawczego następuje na podstawie nakazu zwolnienia i zawiadomienia o skierowaniu nieletniego do zakładu poprawczego.

3. Nieletniego niezwłocznie zwalnia się w przypadku upływu okresu pobytu oznaczonego w postanowieniu o zastosowaniu wobec nieletniego środka tymczasowego, o którym mowa w art. 44 pkt 8 ustawy, albo upływu okresu pobytu oznaczonego w postanowieniu o przedłużeniu pobytu nieletniego w schronisku.

4. W uzasadnionych przypadkach dyrektor schroniska uzgadnia z rodzicami albo tym z rodziców, pod którego stałą pieczęć nieletni faktycznie pozostaje, albo opiekunem nieletniego sposób jego odebrania ze schroniska.

§ 15. 1. Nieletniego skreśla się z ewidencji schroniska w przypadku:

- 1) przeniesienia do innego schroniska;
- 2) zwolnienia ze schroniska;
- 3) umieszczenia w zakładzie poprawczym, areszcie śledczym lub zakładzie karnym;
- 4) upływu okresu pobytu oznaczonego w postanowieniu o zastosowaniu wobec nieletniego środka tymczasowego, o którym mowa w art. 44 pkt 8 ustawy, albo upływu okresu pobytu oznaczonego w postanowieniu o przedłużeniu pobytu nieletniego w schronisku.

2. O skreśleniu nieletniego z ewidencji schroniska dyrektor schroniska niezwłocznie zawiadamia:

- 1) sąd wykonujący środek tymczasowy, o którym mowa w art. 44 pkt 8 ustawy;
- 2) organ prowadzący postępowanie;
- 3) Ministerstwo Sprawiedliwości;
- 4) rodziców albo tego z rodziców, pod którego stałą pieczęć nieletni faktycznie pozostaje, albo opiekuna nieletniego.

Rozdział 3

Szczegółowe warunki pobytu nieletnich w schroniskach

§ 16. 1. W schronisku prowadzi się oddziaływania wychowawcze ukierunkowane na rozpoczęcie procesu resocjalizacji.

2. W procesie resocjalizacji uwzględnia się udzielanie nieletniemu pomocy psychologiczno-pedagogicznej, terapeutycznej i psychiatrycznej.

§ 17. Schronisko informuje rodziców albo tego z rodziców, pod którego stałą pieczęć nieletni faktycznie pozostaje, albo opiekuna nieletniego o zachowaniu nieletniego.

§ 18. Opinię diagnostyczną, o której mowa w art. 64 ust. 1 ustawy, sporządza się w terminie zakreślonym przez sąd. W przypadku gdy termin nie został określony, opinię sporządza się w terminie nie dłuższym niż do 6 tygodni od dnia przyjęcia nieletniego do schroniska.

§ 19. Za zgodą dyrektora schroniska nieletni może nosić własną odzież, bieliznę i obuwie.

§ 20. 1. Limit środków na wypłatę kieszonkowego ustala się odrębnie na każdy miesiąc w wysokości 1,1% kwoty bazowej dla zawodowych kuratorów sądowych, której wysokość ustaloną według odrębnych zasad określa ustawa budżetowa na nieletniego z uwzględnieniem średniej liczby nieletnich faktycznie przebywających w schronisku w danym miesiącu.

2. Kieszonkowe wypłaca się nieletniemu z dołu.

§ 21. 1. Nieletni podpisuje spis dokumentów i przedmiotów przekazanych do depozytu.

2. Środki pieniężne i kieszonkowe nieletni przekazuje, za pokwitowaniem, do depozytu.

§ 22. 1. Paczki doręcza się nieletniemu niezwłocznie za pokwitowaniem.

2. Osoba doręczająca paczkę nieletniemu sporządza w jego obecności spis jej zawartości.

§ 23. Nieletniemu zwalnianemu ze schroniska wydaje się za pokwitowaniem:

- 1) dokumenty dotyczące wykształcenia, zawodu, kwalifikacji i umiejętności zawodowych, kierunku kształcenia, stażu pracy i przebiegu pracy zawodowej;
- 2) zaświadczenie o stanie zdrowia;
- 3) w razie potrzeby bilet na przejazd, artykuły żywnościowe na czas podróży oraz skierowanie na leczenie, jeśli takie jest zalecenie lekarskie.

Rozdział 4

Uczestniczenie przez nieletnich w wykonywaniu praktyk religijnych i korzystaniu przez nich z posług religijnych

§ 24. 1. Dyrektor schroniska zawiera z duchownym kościoła lub innego związku wyznaniowego, do którego nieletni należy, umowę w celu zapewnienia nieletniemu możliwości wykonywania praktyk religijnych i korzystania z posług religijnych podczas pobytu w schronisku.

2. W umowie określa się zakres czynności duchownego, zasady zastępowania przez inne osoby podczas jego nieobecności lub w razie nagłej potrzeby udzielenia posługi religijnej, zasady współdziałania z dyrektorem schroniska oraz przypadki, w których umowa może ulec rozwiązaniu.

§ 25. 1. Dyrektor schroniska informuje duchownego oraz osoby wyznaczone do jego zastępowania o treści i skutkach stosowania przepisów dotyczących:

- 1) zasad bezpieczeństwa i porządku wewnętrznego schroniska oraz regulaminów obowiązujących w schronisku;
- 2) ochrony danych osobowych.

2. Dyrektor schroniska może cofnąć duchownemu lub osobom go zastępującym prawo wstępu na teren schroniska w przypadku rażącego naruszenia przez nich przepisów, o których mowa w ust. 1, powiadamiając o tym właściwe władze kościołów lub innych związków wyznaniowych.

§ 26. Dyrektor schroniska podejmuje niezbędne czynności w celu zapewnienia odpowiednich warunków do wykonywania praktyk religijnych i posług religijnych oraz korzystania z tych posług, a także zasięga opinii duchownego w sprawie organizacji posług religijnych.

Rozdział 5

Przepis końcowy

§ 27. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia.¹⁾

Minister Sprawiedliwości: wz. *M. Woś*

¹⁾ Niniejsze rozporządzenie było poprzedzone rozporządzeniem Ministra Sprawiedliwości z dnia 17 października 2001 r. w sprawie zakładów poprawczych i schronisk dla nieletnich (Dz. U. z 2017 r. poz. 487) oraz rozporządzeniem Ministra Sprawiedliwości z dnia 14 września 2001 r. w sprawie szczegółowych zasad uczestniczenia w lekcjach religii i praktykach religijnych, korzystania z posług religijnych i organizacji pracy duszpasterskiej w zakładach poprawczych i schroniskach dla nieletnich (Dz. U. poz. 1157), które utraciły moc z dniem wejścia w życie ustawy z dnia 9 czerwca 2022 r. o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich (Dz. U. poz. 1700).